

اساسنامه جهاد دانشگاهي

مقدمه:

در پي فرمان رهبر کبير انقلاب اسلامي حضرت امام خميني - قدس سره - در تاريخ 23/3/59 مبني بر تشکيل ستاد انقلاب فرهنگي، ستاد مزبور در جلسه مورخ 16/5/59 به منظور تحقق بخشيدن به اهداف انقلاب فرهنگي، جهاددانشگاهي را به عنوان يك نهاد انقلابي و برخاسته از انقلاب فرهنگي تاسيس کرد. پس از تبديل ستاد به شوراي عالي انقلاب فرهنگي، اساسنامه اين نهاد در تاريخ 11/9/65 مورد تجديد نظر قرار گرفت و با حذف وظيفه مشارکت در مديريت اداره دانشگاهها و تاکيد بر انجام فعاليتهاي فرهنگي و تحقيقاتي به منظور اسلامي شدن دانشگاهها به تصويب رسيد.

بار ديگر شوراي عالي انقلاب فرهنگي با عنايت به شرايط جديد دانشگاهها در تاريخ 22/8/69 مصوبه اي را به تصويب رساند که در آن جهاد دانشگاهي به عنوان پلي ميان دانشگاه و بخش صنعتي، خدماتي کشور معرفي گرديد^[1]. در اين مصوبه دو وظيفه عمده انجام تحقيقات علمي و فعاليتهاي فرهنگي همچنان بعهده اين نهاد مي باشد، بر مبناي اين مصوبه اساسنامه جديد جهاددانشگاهي به شرح ذيل به تصويب شوراي عالي انقلاب فرهنگي رسيد.

ماده اول: تعريف

جهاددانشگاهي نهادي است عمومي و غيردولتي زيرنظرشوراي عالي انقلاب فرهنگي، داراي شخصيت مستقل و از لحاظ اداري، استداري و مالي تابع مقرراتي است که در چارچوب اختيارات قانوني به تصويب هيأت امناي جهاددانشگاهي مي رسد.

ماده دوم: اهداف

- 1- گسترش تحقيقات و شکوفايي روحيه تتبع و استعدادها در سطح جامعه براي نيل به خودتکايي
- 2- توسعه امور فرهنگي در سطح جامعه از طريق همکاري با حوزه، دانشگاه و ساير مراجع و نهادهاي فرهنگي به خصوص براي نسل جوان
- 3- گسترش طرحهاي کاربردي و نيمه صنعتي از طريق پيوند با مراکز علمي و تحقيقاتي به منظور به کارگيري نتايج پژوهش

ماده سوم: وظيفات کلي جهاد عبارت است از:

- 1- تبليغ و ترويج فرهنگ و هنر اسلامي و برنامه ريزي فرهنگي و تربيتي و ايجاد آمادگي فکري و مکتبي در قشر جوان بخصوص دانش آموزان دبirstاني و دانشجویان به منظور مقابله با غرب زدگي و انحرافات در چارچوب سياستهاي فرهنگي کشور
 - 2- ايجاد تشکيلات مناسب به منظور تأليف، ترجمه و انتشار کتب، نشریات نتايج تحقيقات و مقالات علمي، فرهنگي و توليد مواد کمک آموزشي
 - 3- انجام دادن تحقيقات توسعه اي و کاربردي
 - 4- پيگيري طرحهاي تحقيقاتي جهاد تا پايان مرحله نيمه صنعتي و صنعتي
 - 5- ارائه خدمات علمي- فني در زمينه هاي مختلف و مورد نياز جامعه
 - 6- حمايت، تشويق و جذب دانشجویان و پژوهشگران جوان و مستعد و برنامه ريزي و ايجاد شرايط و امکانات لازم به منظور فراهم آوردن زمينه فعاليتهاي علمي و پژوهشي آنان بر مبناي شناخت مشکلات واقعي و نيازهاي تخصصي جامعه
 - 7- اجراي دوره هاي رسمي آموزشهاي علمي - کاربردي مطابق ضوابط و مقررات آموزش عالي کشور
 - 8- ايجاد تشکيلات آموزشي و تحقيقاتي مطرح شده در بندهاي اين ماده بر اساس قوانين و مقررات آموزش عالي
 - 9- مشارکت در ايجاد زمينه هاي مناسب براي اشتغال بيشتري فارغ التحصيلان دانشگاهي^[2]
- تبصره: خدمات علمي فني شامل: انجام دادن آزمونهاي کيفي، بررسي پيشنهاد استانداردها، جمع آوري و پردازش داده هاي علمي، انتشار مدارک و داده هاي علمي، ترويج فنون و انجام دادن مشاوره علمي و ارائه کمک هاي فني و انجام دادن خدمات بهداشتي و درماني و تشخيص پزشکی^[3] مي شود.

ماده چهارم: ارکان جهاددانشگاهي

- 1- هيأت امناء
- 2- شوراي علمي
- 3- رئيس جهاددانشگاهي

ماده پنجم^[4]: هيأت امناء به عنوان عالي ترين مرجع سياستگذاري جهاد متشکل از اين افراد است:

- 1- رئيس جهاددانشگاهي (رئيس هيأت امناء)
- 2- وزير علوم، تحقيقات و فناوري يا نماينده ايشان
- 3- وزير بهداشت، درمان و آموزش پزشکی يا نماينده ايشان
- 4- رئيس سازمان مديريت و برنامه ريزي يا نماينده ايشان
- 5- دبیر شوراي عالي انقلاب فرهنگي
- 6- رئيس نهاد نمايندگي مقام معظم رهبري در دانشگاهها يا يکي از اعضاء شوراي نمايندگان مقام معظم رهبري در دانشگاهها به انتصاب آن شورا
- 7- سه نفر از شخصيتهاي علمي، فرهنگي و اجتماعي يا اعضاء هيأت علمي در جهاددانشگاهي به پيشنهاد رئيس جهاددانشگاهي و بر اساس ماده 2 اصلاحي قانون تشکيل هيأتهاي امناء دانشگاهها

تبصره: احکام اعضای هیات امناء از سوی رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی به مدت چهار سال صادر خواهد شد.

ماده ششم: وظایف هیأت امناء عبارت است از:

- 1- سیاست‌گذاری و تعیین خط‌مشی کلی و تصویب برنامه‌های توسعه جهاددانشگاهی
- 2- تصویب تشکیلات و نمودار سازمانی جهاددانشگاهی
- 3- تصویب ضوابط مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی^[5]
- 4- تصویب بودجه، حسابها و ترازنامه سالانه جهاددانشگاهی و نیز تصمیم‌گیری درباره درآمدها و قبول کمک و هدایا
- 5- تصویب اساسنامه مراکز تحقیقاتی، شرکتها و مؤسسات وابسته به جهاددانشگاهی در چارچوب قوانین و مقررات جاری
- 6- تصویب اصول کلی همکاری علمی و اقتصادی با سایر مؤسسات
- 7- تأیید رؤسای مراکز تحقیقاتی علمی، فرهنگی و مؤسسات وابسته که از سوی رئیس^[6] جهاد پیشنهاد می‌شوند.
- 8- تصویب آیین‌نامه داخلی هیأت امناء و آیین‌نامه داخلی شورای علمی
- 9- نظارت و ارزیابی نسبت به حسن اجرای مصوبات هیات امناء و فعالیت‌های جهاد
- 10- پیشنهاد تغییر در اساسنامه جهاددانشگاهی به شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده هفتم: جهاددانشگاهی زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی فعالیت می‌کند و رئیس آن به عنوان بالاترین مقام اجرایی این نهاد بدین صورت تعیین می‌شود:

- 1- برای اولین بار، یک نفر از میان افراد پیشنهادی اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی از طرف شورای عالی انتخاب و با حکم ریاست شورای عالی منصوب می‌شود.
- 2- مدت ریاست جهاددانشگاهی هر بار سه سال می‌باشد.
- 3- انتخاب رئیس جهاددانشگاهی برای دوره‌های بعد بنا به پیشنهاد هیأت امناء و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد.

ماده هشتم : وظایف و اختیارات رئیس جهاد :

- 1- اداره کلیه امور جهاد در چارچوب اساسنامه و مقررات
- 2- پیشنهاد روسای مراکز تحقیقاتی علمی و فرهنگی و مؤسسات وابسته جهاد به هیأت‌امناء
- 3- نمایندگی رسمی جهاد در مراجع قانونی و حقوقی با حق توکیل به غیر
- 4- تصویب آیین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی بر اساس ضوابط مصوب شورای علمی و هیأت‌امناء
- 5- تنظیم بودجه و تهیه گزارش عملکرد سالانه و ارائه به شورای علمی و هیأت امناء
- 6- اجرای مصوبات هیأت امناء
- 7- تهیه و تنظیم آیین‌نامه‌ها و ضوابطی که باید به تصویب شورای علمی و هیأت امناء برسد.

ماده نهم: به منظور تعیین خط‌مشی و نظارت بر فعالیت‌های علمی و پژوهشی و فرهنگی، شورای علمی جهاددانشگاهی تشکیل می‌گردد. اعضای شورای علمی عبارتند از :

- 1- رئیس، معاون آموزشی، معاون پژوهشی و معاون فرهنگی جهاددانشگاهی
 - 2- سه نفر از اعضای هیأت علمی و پژوهشی ارشد جهاددانشگاهی بنا به پیشنهاد گروه‌های علمی و مطابق مقررات و تعاریف مصوب آموزش عالی کشور
 - 3- دو نفر از صاحب نظران فرهنگی جهاددانشگاهی به انتخاب رئیس
 - 4- دو نفر از مسئولان مراکز پژوهشی و فرهنگی وابسته به جهاددانشگاهی به انتخاب رئیس
- تبصره : نحوه پیشنهاد دعوت عضویت افراد موضوع بند «2» و نیز چگونگی تشکیل جلسات شورای علمی مطابق آیین‌نامه‌ای است که از طرف رئیس برای تصویب هیأت امناء پیشنهاد می‌شود.

ماده دهم : وظایف شورای علمی بدین شرح است :

- 1- تعیین سیاست‌های تفصیلی و اولویت‌های پژوهشی، آموزشی، فرهنگی و انتشاراتی بنا به پیشنهاد مسئولان مراکز
- 2- نظارت بر نحوه برگزاری دوره‌های آموزشی علمی - کاربردی
- 3- نظارت بر نحوه تأمین هزینه‌های تحصیلی (بورس‌ها) و فرصت‌های مطالعاتی
- 4- تصویب آیین‌نامه‌های چاپ و نشر کتب، مجلات و مقالات علمی و فرهنگی
- 5- تصویب مقررات عقد قرارداد، اجراء و بکارگیری نتایج طرح‌های تحقیقاتی خدماتی
- 6- اظهارنظر در مورد گزارش عملکرد سالانه جهاددانشگاهی که به وسیله معاونان تهیه و از طریق شورای هماهنگی به شورای علمی ارائه می‌شود.
- 7- بررسی و اظهارنظر درباره مقررات استخدام و ارزشیابی اعضای هیأت‌علمی و ارائه پیشنهاد به هیأت امناء
- 8- تصویب ضوابط نحوه فعالیت‌های مراکز فرهنگی جهاددانشگاهی و نظارت بر اجرای آن فعالیتها

ماده یازدهم : شورای هماهنگی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی و مدیریتی و نظارت بر عملکرد واحدهای جهاددانشگاهی، زیر نظر رئیس تشکیل می‌گردد.

اعضای شورای هماهنگی عبارتند از:

1- معاونان جهاددانشگاهی

2- مسئولان مراکز علمی و پژوهشی و فرهنگی

تبصره: نحوه تشکیل و تصمیم‌گیری درباره وظایف شورای هماهنگی تابع آیین‌نامه داخلی مصوب همین شورا است.

ماده دوازدهم: وظایف شورای هماهنگی بدین شرح است :

- 1- فراهم کردن زمینه‌های اجرایی مصوبات هیأت امناء و شورای علمی و همچنین آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های صادر شده از سوی رئیس جهاددانشگاهی
- 2- بررسی آیین‌نامه‌ها و ضوابط اجرایی جهاددانشگاهی و تهیه پیشنهادهای اصلاحی، طرح‌ها و برنامه‌هایی که باید در دستور کار هیأت امناء و شورای علمی قرار گیرد.
- 3- پیشنهاد اصلاحات اداری و تشکیلاتی به هیأت امناء از طریق رئیس جهاددانشگاهی
- 4- ایجاد هماهنگی بین مراکز مختلف علمی، پژوهشی و فرهنگی
- 5- بررسی و اظهارنظر در مورد نحوه اجرای آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و نظارت بر عملکرد مراکز علمی، پژوهشی و فرهنگی
- 6- بررسی و اظهارنظر در مورد بودجه سالانه جهاددانشگاهی

ماده سیزدهم: منابع اعتبارات جهاددانشگاهی عبارتند از:

- 1- اعتباراتی که همه ساله در ردیفی مجزا در بودجه دولت منظور و تصویب می‌شود
- 2- کمک‌های بلاعوض بنیاد مستضعفان و سازمان حج و اوقاف و امور خیریه پس از تصویب آنها
- 3- وجوهی که جهاددانشگاهی بابت ارائه خدمات، اجرای طرح‌ها برای سازمانها و اشخاص حقوقی و حقیقی، فروش تولیدات مؤسسات وابسته و تجاری کردن تحقیقات تحصیل می‌کند.
- 4- سایر کمکها و هدایای نقدی و غیر نقدی
- 5- استفاده از تسهیلات بانکی^[7]

ماده چهاردهم : این اساسنامه با يك مقدمه و چهارده ماده و چهار تبصره در تاریخ 14/8/70 به تصویب نهایی شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و جایگزین اساسنامه قبلی جهاددانشگاهی (مصوبه شماره 3216/دش مورخ 29/7/65 شورای عالی) و اصلاحات آن می‌گردد.

- در جلسه 472 مورخ 13/10/79 شورای عالی انقلاب فرهنگی از مقدمه اساسنامه جهاد دانشگاهی جمله (و محل استقرار آن بیرون از [1] دانشگاه تعیین گردید) حذف شده است.

[2] . این بند در جلسه 472 مورخ 13/10/79 شورای عالی انقلاب فرهنگی به وظایف کلی جهاد اضافه گردیده است -

عبارت «انجام دادن خدمات بهداشتی و درمانی و تشخیص پزشکی» طی مصوبه جلسه 346 مورخ 18/11/73 شورای عالی انقلاب فرهنگی به - [3] اساسنامه اضافه شده ضمناً شورا به شرط کسب مجوز قانونی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای هر مورد موافقت نموده است.

.. این بند در جلسه 454 مورخ 30/9/78 شورای عالی انقلاب فرهنگی به ترتیب فوق اصلاح گردید [4]

.. این ماده در جلسه 507 مورخ 28/8/81 شورای عالی انقلاب فرهنگی به ترتیب فوق اصلاح گردید [5]

.. کلمه رئیس طی مصوبه جلسه 274 مورخ 20/12/70 شورای عالی انقلاب فرهنگی به اساسنامه اضافه شده است [6]

.. این بند طی مصوبه جلسه 274 مورخ 20/12/70 شورای عالی انقلاب فرهنگی به اساسنامه اضافه شده است [7]

دسته: جهاد دانشگاهی